

דרכי נועם

שיעורים בעבודת ה'
לאור דברי רביה"ק
מוהר"ן מברסלב זיע"א

הכנה לחג הסוכות ע"פ לקו"מ סי' ל"ג וסי' מ"ח

רעוא דרעוין פרשת האזינו תשפ"ו

ישיבת מאירת עיניים

ברסלב ירושלים

tateziser@gmail.com

מצוה עם חיות. עם מחשבות וכונות. כל אחד כפי ערכו, השמחה של המצוה

ויש חלק התורה שמלמד מהו יראה ומהו אהבה, יש חלק התורה שמלמד את האדם איך להחזיק מעמד, כי ידעתי את יצרו, אפילו היצה"ר נמצא בתוכך, וכבר חזרת מרבניו יום אחד ונשכח הכל, יומיים אחר יוה"כ נשכח הכל, ידעתי את יצרו, אבל יש תורה על זה מה עושין לאחר השכחה, ששוכחים מה זה שבת ויו"ט, יש דברים שאפשר לחיות עם זה.

אפילו בדור הזה, שאומרים שעיקר תמימות ופשיטות. רבי נתן מסביר ואעידה בם את השמם ואת הארץ, ארץ בחי' יהושע, תמימות ופשיטות. פשוט להתחבר לה', פשוט שבת ויו"ט, אבל ואעידה בם את השמים, לחפש אור הדעת, אור הבעש"ט, אור רביה"ק, הצדיקים המלמדים דעת, לדעת מה', לדעת שה' ממלא כל עלמין, והוא מקבל ממני כבוד, יש יראה ויש אהבה.

ואעידה בם לחפש גם שמים וגם ארץ, לא כמו בני דורינו שאומרים שהעיקר תמימות ונשאים שבור לגמרי בפשטות. מתי מועיל בפשטות כשמחפש דביקות ומחזיק מעמד עם הפשטות

כי שם ה' אקרא, צריך את הכח של רבינו, משה רבינו אומר אתם צריכים את היחודים שלי, כדי שיעלה ממך נחת רוח, צריך אמונה שלימה וידיעה ברורה כשמש, בהיר ממש, שבזוה"ק ה' רוצה בי, רוצה את הזקן והפאות שלי, השבת שלי, והוא שומע כל מלה, וצריך שיהיה בהיר וברור. פקודי ה' ישרים וכו' מצות ה' ברה מאירת עיניים, ברה היינו בירור ברוך. אחר יוה"כ יש לנו כח שיהיה ברוך.

התורה שלי בודאי לרצון בעיני ה', התשובה שלי לרצון, ביום הזה יכפר עליכם, אני אדם חדש, נקי, צחים ומלובנים, עוד לא אטנף את עצמי ח"ו, מי צריך את זה, רק רוצה לחיות בתורה ועבודת ה'.

מי האיש החפץ חיים, אהב ימים לראות טוב (תהלים ל"ד):

רבינו נכנס לזה שבאמת ירצה האדם לחיות. כי התורה מלמד דרך של הלכות ומשפטי ה' אמת, דרך של שמים, מחשבה, וכן דרך של ארץ, אפילו אתה מונח בארץ, על זה כתוב כי לא תשכח מפי זרעו, כי ידעתי את יצרו, יש אור תורה גם כשיהצה"ר אומר לך שזה לאחר יאוש, מרוב הקרירות והתרדמה והחולשה.

חזרנו מרביה"ק, זכינו לתקן שמים, והגיע הזמן לשמוע את הארץ, להיות חפץ חיים בשנה החדשה, אני אתחזק, לא ארפה.

ב"ה כולנו יודעים בפשטות שעיקר העצה הוא לעסוק בתפילה ובתורה, תזל כטל אמרתי, תקח את הרביבים, התורה והתפילה מחיה את האדם, שחרית מנחה מעריב, לקום, להתפלל גישמאק מלה במלה, והתבודדות לדבר לה', עי"ז הכל מתתקן

אנו פותחים שנה חדשה, ומחפשים את האמת. הבה נראה מה רבינו אומר:

מי האיש החפץ חיים, אהב ימים לראות טוב (תהלים ל"ד):

ב"ה חזרנו מרביה"ק, האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי, חזרנו עתה מרביה"ק, חזרנו מ'מה ה' אלקיך שואל ממך', עשות משפט, לשוב בתשובה בר"ה ויוה"כ, האזינו השמים, זכינו לפעול בשמים, חוזרים מהאור של רביה"ק, האזינו השמים.

כתוב בספה"ק פירוש האזינו השמים לקבל המח, לקבל דעת החדש, והעיקר 'ותשמע הארץ', להכניס את זה במחשבה דיבור ומעשה בכל יום ויום, כל ימות השנה.

רבינו פותח המאמר: מי האיש החפץ חיים, והרי כל אחד רוצה לחיות. האזינו השמים ואדברה כששומעים מרביה"ק, ותשמע הארץ, אז יודעים שצריכין מאד לרצות לחיות, לעורר רצון חדש, לדעת באמת מה אני צריך לרצות. לרצות לחיות. מי האיש החפץ חיים, רוצה לחיות חיים מתוקים, שנה של יראת השם, שנה של שמחה, התרוממות, גישמאקייט, שנה מבורכת, כמו שמברכין מכל הלב

זכרינו לחיים מלך חפץ בחיים, שנה של חיים לחיות כמו שה' רוצה, וזה מה שצריך להיות חפץ חיים, לרצות חיים כאלה, האזינו השמים, כשכבר נתעורר שורש סליחה ומחילה, ה' הראה לנו את הרחמנות שלו, ואנו מאמינים בכח יוה"כ, שזכינו לקבל חותם ברית קודש בנעילה, כל אחד צדיק, כי ה' מלא רצון מלא טוב בלי שיעור, ונותן לנו שמים חדשים, נשמה חדשה ששומע מלמעלה את האמת

האזינו, נשמע קצת הניגון שהנשמה שומעת למעלה, איזה ניגון מתוק. ותשמע הארץ, למטה, ללמוד ספרי רבינו, תזל כטל אמרתי, ללמוד תורה ושו"ע, התורה היא טל חיים, כמטר, מחיה ומחדש את האדם, להתחבר אל התורה, להתחבר למה שרבינו מלמד אותנו איך באמת שייך לחיות כאן בעוה"ז, להחזיק מעמד.

מי האיש חפץ חיים, כל אחד רוצה להיות נקי, מי לא רוצה, האזינו, צריך לשמוע היטב מה צריך לרצות.

אדם צריך לרצות לקבל מתנת הדעת, לדעת למה אני חי, בגין דישתמדעון ליה, לקדש את המחשבה ואת המח.

יצאנו מהמשפט של ר"ה, מה זכינו, לשמוע היטב מה שה' רוצה באמת לומר לך, נותנים לך להכנס לנשמה שלך, מה שאתה באמת רוצה בעולם, למצוא דרך של קרבת ה', דרך של שמחה, דביקות, גישמאקייט. נותנים לנו להכנס, אבל צריך לקבל את זה מחלק התורה, ללמוד ספרי רבינו, בפרט עתה שחזרנו מרביה"ק הוא הזמן לקבוע עצמנו חזק לחפש ללמוד ספרי רבינו ביחד בחבורות, ולמצוא מסקנות ברורות. ולבא להתבודדות, וכל יום ישוב הדעת.

כל אחד יכול ללמוד, אבל יש 'החפץ חיים', מי שבאמת מחפש את הטל ומטר, אין לי מים, תן לי מים, כך אנו חוזרים מרבנו ופותחים שנה חדשה, האזינו השמים, התחדשנו כאיש חדש לגמרי, החפץ בחיים, רוצה לחיות

רבינו יורד לבעיות שלנו, ירידות ונפילות. כמ"ש כי לא תשכח מפי זרעו, כי ידעתי את יצרו, יש שכחת התורה, יש חלק התורה שנשכח, מה שיהודי צריך להיות, איך לקיים

כל מלה מברכה שלי נברא מלאכים מאירים ואתה מאחד את הבריאה, ה' מחיה ומהווה את הבריאה ומחכה שאנו נהפוך העולם מחושך לאור, וזה קל מאד. תעשה בפשטות

ועיקר הישועה שצריכין אחר ר"ה ויוה"כ הוא סוכות, הוא זמן התגלות הדעת. אחר שהפחידו אותנו בפחד יום הדין ומחלו עונותינו, עתה זמן מתנות. מקבלים דעת ושכל, בד' ימים קודם סוכות מאיר בנו כח לבנות בנו כל הענין שזה עיקר החיות. זה עושה שלום

בכלליות הדעת הראשון של האדם שהוא ידע שבעוה"ז יכולין להיות בשלום עם ה', אפילו בשינה ואוכל ונסיונות, יכולין להיות בשלום עם ה', זה לא כ"כ קשה

תמיד אני מזכיר משל של המגיד מדובנא למה יש ב' פעמים קבלת התורה, שבועות ושמיחת תורה על יוה"כ, משל למלך שלא היה לו ילדים, וביקש מהרב שיתפלל עליו, ואם לא יגרש וכו', והתפלל על המלך, ונולדה לו בת יחידה, אבל אמר לו תנאי שהיא נשמה גבוהה ובזמן השידוכים לא יראה אותה החתן קודם, רק עם שדכן כמו יהודים, ואחר עשרים שנה אמר לאחד משרי הממשלה אם רוצה להיות חתן שלו, לא רצה, כי אי אפשר לראותה קודם החתונה, חשש שמא היא משוגעת כמו רובן, בקיצור, ימחל המלך, זה לא בשבילי, וכן כמה שרים לא רצו, עד שהיה בחור אחד פועל בחצר המלוכה הוא בן הסכים, סמך על המלך, והמלך שמח שהוא מסכים לישאנה מבלי לראות מקודם, ועשו חתונה יקרה מאד בשמחה. אחר חצי שנה ביקש החתן לעשות עוד חגיגת חתונה, כי בחתונה הראשונה הייתי מלא חשש מי יודע מה המצב שלה, לא הייתי שמח כלל, עכשיו אני שמח באמת

קבלת התורה ראשון בשבועות, לא ידענו שאפשר לקיים תורה תמיד, אחר אלול יוה"כ יודעים שתמיד אפשר להיות קרוב לה', וההנהגה הזאת הוא העיקר לכל ימות השנה, להתחדש תמיד.

עיקר התורה הוא שלום, לדעת שהעוה"ז והקב"ה חד, הכל מאוחד. וכמ"ש במאמר זה, שהעוה"ז מלא אלקות. יש מדות אהבה ויראה ותפארת, אהבות קדושות שנפלו לאהבות נפולות. יראות דקדושה שנפלו לדאגות ופחדים וספיקות ובעיות, ואדם מתפעל מכל מיני דברים, ונצח מנצחים אותי, הוד חן של שקר, ריקני, יסוד חשק טוב או חשק רע, מלכות יש לך אמונה או אין לך אמונה. צריך להאמין בה' ולא לחשוב על טבע

המדות מחולקות באדם, פעם יש לו הרהור תשובה אבל בכלליות אינו חי אצלו ית'. רבינו מלמד אותנו לחיות עם אור, הוא אור הבעש"ט שהכניס בעולם אור פנימיות התורה באופן פשוט, לחיות עם ה', כל אחד לי ערכו

רבינו קורא לזה בשם כזה 'לבקש שלום' אני מהות של שלום, ויש בזה עומק יותר בהמישך המאמר, שיכולין לכפות היצר בכל דבר ולעבוד את ה' בזה, מי האיש החפץ חיים, אומר ריבנו כמה עצות לעובדא למעשה, לא פסיכולוגיע, אלא עצות אמיתיות נוראות מאד, תתחזק כמה שאתה יכול ולחזור לה', כך ניצול מדבר איסור, ותמיד מתרומם מחדש

הנה היה ר"ה יוה"כ, ריחוק ופחד, עתה עושין שלום, מתוך

[א] הַכָּל הוּא, שְׁצִירָה לְבָקֶשׁ שְׁלוֹם. שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל, וְשְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם לְכָל אָדָם בְּמִדּוֹתָיו. הֵינּוּ שְׁלָא יְהִי מַחְלָק בְּמִדּוֹתָיו וּבְמִאֲרֻעוֹתָיו, שְׁלָא יְהִי לוֹ חִלּוּק בֵּין בְּטִיבוֹ בֵּין בְּעָקוֹ תְּמִיד יִמָּצָא בּוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ. הֵינּוּ (שֵׁם נ"ו): "בֵּה' אֶהְלֵל דָּבָר בְּאַלְמִיקִים אֶהְלֵל דָּבָר":

הכלל הוא, זהו כלל, יש סדר שהקב"ה מרחק, אומר לך, תיזהר, מפחיד, ואח"כ הוא מקרב. מוחל, שופר בתחילה קצת, ואח"כ מוחל לגמרי, ואחר שיש בחי' דין וגבורה, ורואה שה' הציל אותי, אז יש יותר תודה והודאה, כמה שהוא נפל והתבלבל ונהיה שחור, וה' ניקה הכל, יש יותר הכרה בהירה בתודה והודאה, תראה את החילוק, תראה כמה אפשר להיות טוב ושמח, הכל תלוי בך, שתתחזק.

אדם צריך לחיות בשלום, שלום בין דינים לחסד, בר"ה יומא דדינא, ה' ברא עולם חדש, ניצוצין חדשים, איך אפשר לתקן, ההכנה באלול בלב שבור ובושה, מראה שיש לו רצון וחשק, ועד שנכלל בשופר גדול לחירותינו, ונתגלה דרך שכל הקטרוגים מתבטלים, יש המתקה, ה' ממתיק את הדין ואתה נכלל במלכות ה'.

מלך על כל העולם כולו בכבודך, תמליכוני, יש לי תפקיד אחר בעולם, זה מה שצריך לזכור כל יום, מתי שיושנים, לקום עוד פעם, יש לי שליחות, מלך, תן כבוד, אנחנו הכבוד של ה', תמיד אני עושה כבוד לה', אפילו נפלתי וישנתי, אני עושה כבוד לה', מלך על כל העולם כולו, אפילו בירידות שלי, בכל ענין צריך להמליך את ה', בתורה ותפילה, דברים גבוהים, וכן בירידה, הרהור תשובה אחד ויצאתי.

הכלל הוא 'מי אתה', המציאות הוא הדעת, אחר ר"ה ויוה"כ, ה' גילה עתיק יומין, חסדים גדולים שאין לשער ולספר, מלך מוחל וסולח, סלחן לישראל, ומעביר אשמותינו ברחמי הגדולים, כן הוא המציאות, אמת ויציב ונכון

אז צריך שלום בין דין וחסד, צריך שני דרכים תמיד, מצד אחד חשבון הנפש בכל יום, הנהגת אלול וסליחות, אצלינו זה כל השנה, בכל יום לעסוק במשפט, לא רק אנשים גדולים, רבינו מלמד אפילו פשוטי עם, לספר לה' בדיוק איפה אני, ולא להתייאש, תדבר לה', זה לא כדאי ככה, אני רוצה משהו אחר, וכשמדבר לה' צריך תמיד לדבר לה', יהיה מה שיהיה, תספר לה' אני רוצה משהו אחר.

תזל כטל, לומד תורה ורואה מה שצריך, אדם צריך קדושה, כל דבר עם גדר וגבול, לא בהמה, ולהיות תמיד שמח ומאושר, ולרוץ לעשות מצוות זה נקרא האיש החפץ חיים

ומה עושים כשהיצר מכה באדם, מתחיל קצת נסיון ונהיה יותר ויותר גרוע, זה קשה. אומר אדם קשה לו להתאפק, באמת כן יכולים, מאיפה יש כח, תמיד מספר לה', שב לה', תשובה זה לא בעשי"ת, תשובה זה דרך תמידית, אפילו נפלתי אני לא מרפה, אני יודע מה אני רוצה, רוצה את האמת. זה בעל תשובה אמיתי, באמת דבוק בה', ואז אתה לרצון ולרחמים, אפילו שיש שטיקלעך, כל אחד סובל משטיקל אחר, אחד משאול תחתית והיותר גרוע בעל גאון, יותר גרוע מבעל עבירה, ועיקר התשובה הוא לא רק וידוי אלא שמחה ושלום עם ה'.

עיקר תשובה הוא שאתה לא לבד בעולם, יש לך תכלית להמליך את ה', כל המלאכים שרפים גדולים אומרים שירה,

דרכי נועם

הריחוק נעשה אהבה יותר גדול, בסוכות

שכבר ניסיתי ונפילתי,

התורה צריך להיות מקושר בלב, ועי"ז נעשה אהבה לה', אהבה היינו אהבה ויראה, שיועד מציאות ה' כאן, וחושב תמיד מחשבות פשוטות שה' לבדו הוא בורא הכל, והוא עשה הכל, כל מה שיהיה הוא רק בידיים שלו, אף אחד לא עושה כלום, נכון צריך לחשוב מה לעשות, בירורים ועבודות, אבל כל מה שהיה, הכל עניינים שיש לה' בעוה"ז, אפילו גשמיות, ענייני כסף ובעיות וענייני הבית וכל מיני מעברים, אדם יעשה את שלו, בתורה תפילה ועבודה. אבל לקשר כל דבר לה' ע"י התורה

זה נקרא תמימות.

וכשיש תורה יש אהבה, כי מקשר הלב לדרך התורה, ועי"ז מקשר את הלב להשי"ת. ונדלק בלב האדם יראה ואהבת ה', זה נקרא 'לב מקושר', זה נקרא לחיות את השנה, היה לנו ר"ה יוה"כ, זה מה שאנו באים לעשות, כי בא סוכות ובו מקבלים את הדעת הזו, בגין דישתמודעון ליה, ה' ברא את העולם לאיזה תכלית, מה התכלית, הרי יש נפלאות גדולות עד אין קץ, מלאכים אופנים, יש יחוד חיצון תמיד יש שפע ברכה, אבל ה' רוצה שיהודי יהיה קרוב אליו, לא כמו גוי שחי כמו בהמה, צרות צרורות כל החיים, אין לו חלק לשבת ויוה"כ, ולסור מרע, רק יחוד החיצון מקיים את העולם והגוי לא עושה כלום, היהודי נברא כדי להוסיף קדושה למעלה, קדושים תהיו כי קדוש אני, קדושתו למעלה, ע"י קדושתכם, לכן אנו צריכין לתפוס תורה ומצוות ועי"ז נעשה יחוד הפנימי.

כסוד כונת הברכה, ברוך אתה ה' אלקינו הוא מציאות של ה' לבדו, ואח"כ מלך העולם, אני אומר מיהו המלך, תמליכוני, ע"י ברכה אחת, אתה הוא המלך. אני ממליך אותך

הנה אנו יוצאים מראש של השנה, מקבלים ראש ושכל. ע"י שמתקרב לתורה שכל נתיבותיה שלום, זהו לימוד תורה לשמה, לומד תורה כדי למצוא את ה' בכל דבר, התורה נותן בכל דבר הלכה, עי"ז מתחבר הבריאה לה', ע"י משנה גמרא והלכה, הדיבור הקדוש הזה מחיה את האדם. וזה לא די:

ועל ידי צדיקים שנקראו גם כן ברית שלום

נח, והצדיקים נקראים ברית שלום שמחברים את האדם חזרה לנקודת יסוד צדיק. תזל כטל אמרתי, כי שם ה' אקרא, הבו גוזל, ע"י שהצדיק מעלה העבדה שלנו, עי"ז נעשה שלום, יראה ואהבה, ענין אחר לגמרי

ומחמת זה יכול לאהב את השלום בכל מקום הן בטיבו וכו', ויכול להיות שלום בין ישראל, ולאהב זה את זה:

עי"ז יש לאדם מציאות של טעם בחיים, חי כדי להיות קרוב לה' ביראה ואהבה, ויודע שאני רוצה לחיות, מי האיש החפץ חיים, רוצה לחיות עם שלום, למצוא את השי"ת.

העולם ברוגז עלי, כי הם אוהבים לדאוג, אני מבקש סליחה, מי שרוצה לדאוג, תעשה לי טובה אחת לכל הפחות אל תבלבל לי את הראש. צריך מאד להזהר מאנשים, אנשים לא רוצים לחיות. אני כן רוצה לחיות. אנשים חושבים כוחי ועוצם ידי, לא יודעים איזה חיים יש.

'שיהיה שלום בין ישראל', למה, עזוב את המתנגד, ואת הרבי ואת הביהכנ"ס ההוא וכו', מה זה שלום בין ישראל, אולי נראה אח"כ. ומה זה 'שלום במדותיו', זה העיקר, כי יש באדם שני אנשים הנה הוא כך והנה הוא הפוך, פיסכולוגיה מדברים מזה ולא יכולין לרפאות את זה, אחד יותר מיושב אחד אויבערזיכס, אבל העיקר הוא להתדבק לה', שיהיה 'שלום במדותיו', שלא יהיה מחולק במדותיו, כי יש אדם מפחד הנה אני הולך ליפול, זה יותר גרוע, מדותיו שיהיה שלום, ועוד ענין, כי כשהמדות נפלו, נעשה יותר גרוע, מחולק במדותיו, מפחד מאהבות נפולות שלא יבואו, 'מאורעותיו', הוא מוכרח לדעת כל החדשות, וחושש תמיד מה יקרה מי יודע מה יהיה מחר, ונופל לפחדים של טבע, ובלבולים

'שלא יהיה מחולק בין בטיבו בין בעקו', וכי אדם יכול לזכות לזה, זהו עיקר התקרבות לה', אחר חודש אלול שזכינו ישמע בזינו ידום וישתוק, גם כשהולך שלא כסדר, אין לך מושג איזה טובה יש בזה, זהו שלום, שבעיה שלך היא באמת טוב, אל תאמר על בעיה זה נורא ואיום, כי ה' עושה את זה לבדו, וזה יעבור, אל תדאג. אחד עובר את זה שש ושמח ומאיר, ואח"כ קם וגודל פי אלף פעמים ככה, ואחד שבור ונהיה זקן לבן שבור ורצוץ ומרה שחורה, זה החילוק היחיד, כי ה' באמת עוזר תמיד.

זכינו אחר יוה"כ להיות צחים מלובנים, עכשיו אתה יכול לזכות לשלום, רבינו אומר שתאמין שאתה יכול לזכות לזה, תיכנס לאמונה וזה יביא לך בטחון, ממילא יבא ישועת ה' כהרף עין, יותר מהר.

אנו באים עכשיו מרוסיה, שם יורים והורגים אנשים, פה אין מה לפחד כלל. הכי הרבה מה יעשו לך? ה' יעזור לכל אחד מה שהוא צריך, אסור לחיות כך את החיים בפחדים, והרי מתאים עכשיו להתחיל חיים של שנה חדשה, לחיות רק עם בטחון, שלא יהיה חילוק בין מאורעותיו.

וההתחלה הוא שלא יהיה מדותיו מחולקות, להיות בשלום עם ה'.

'בהויה אהלל דבר באלקים אהלל דבר'

בפסוק כתוב הפוך, למה רבינו הפך, כי אתה תתחיל רק להודות ולהלל, לראות חסד, ואז ממילא יהיה באמת חסד.

מי שמכיר אנשים, שומע שאנשים מסתכלים על צרות כמו נגמר העולם, כשמוצאים את ענין רבינו, נהיה חילוק נפלא בזה, כי בעולם אין התחזקות אמיתית, שומעים דרשות יפות, אבל התבודדות, ועצות פרטיות שרבינו מלמד, זהו ענין אחר לגמרי, והכח של ר"ה, כשזה נמצא, יש מעשה אחר לגמרי

ועל ידי מה ימצא השם יתברך בין בטיבו בין בעקו, על ידי התורה הנקראת שלום, כמה דאית אמר (משלי ג'): "וכל נתיבותיה שלום"

מציאות התורה, יש בכל דבר תורה, בכל מעשה בכל דיבור ובכל מחשבה, מי האיש החפץ. חיים, תקשר את הלב, שיש שם מדות, אהבות ופחדים הם בלב, ואדם לא מקושר כלל, לא מחובר כלל, לא מקושר לשום תכלית, בלי שום פרינציפ שהוא רוצה, שום התחייבות לכולם, כי חושב

כי מלא כל הארץ כבודו, זהו עיקר הדעת, התגלות הכבוד הן באופן של גדלות הן באופן של פשטות.

ולית אתר פנוי מנה.

גם כשלא מרגיש כבודו מלא כל הארץ, ידע שזה דמיון, כי לית אתר פנוי מנה, ועי"ז מתגלה בחזרה מציאות התגלות כבוד ה', כמ"ש בלקו"ת סי' י"ב ע"י שמחפש את ה' בצעקת איה, זה מתגלה, וכן תורה ע"ח, פראסטיק הגדול שמגלה התורה הנעלמת בכל דבר

ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין.

זהו הסבר הענין, איך שייך להיות שה' נמצא כאן ואני לא מרגיש, כי יש בחי' סובב, שבו אין מתגלה האורות, רק באופן של מדות הרחמיים מתגלה אור יותר גדול, ה' תמיד ממלא, אם פגמת, אתה לא רואה ומרגיש את האור, אתה יושן כמו שיכור,

עכשיו הוא הזמן להתחיל לדעת כי ממלא כל עלמין מנהיג הכל, הוא ממלא חיות בכל מחשבה דיבור ומעשה, הכל מלא לגמרי, זהו ההרגשה שיש בזה, אהבות דקדושה, וכמובא בספה"ק שאפילו אהבות נפולות זה אהבה דקדושה, ממלא הכל, אתה כן יכול להעלות. זהו ממלא, וכשאין את זה, יש סובב, לית אתר פנוי מנה, ובזה צריך ללכת תמיד

כמו שרבינו מלמד בכמה וכמה תורות שעיקר האדם הוא השכל, מציאות האמונה בה' עם דעת, שידוע מהו האמת, אנכי ה' אלקיך, ו' מצות התמידות, יראה ואהבה, ואמונה שה' משגיח, ולייחד את ה', כמ"ש בביאור הלכה תחילת או"ח, ובאמת יש עוד הרבה מצות תמידיות, כל מצוה שבלב היא מצוה תמידית, זהו היהודי שהיה לו ר"ה, ויוה"כ, היה אצל רבינו, וחוזר עם ניגון יפה

אבא שלי סיפר שהחסידים היו נוסעים אחר יוה"כ מהרבי, היו חוזרים עם ניגון, ישבו בעגלה ומנגנים נייער מאדזיצער ניגון, לנו יש ניגון של רבינו, איזה ניגון יפה. הנה הולכים להתחדש.

מי מונע מלזכות לאור הדעת הזה. רבינו מגלה בתורה מח, עוד ענין על סוכות. כי כאן בתורה לג מגלה כונת לולב, ושם בתורה מח מגלה סוד הסוכה.

הסוכה הוא המציאות שהקב"ה צייר לך את החיים, בינה הוא סוד ניקוד צירי, שבזדקים את האדם אם יש לו לב, כביכול הלב של הקב"ה מסתכל בעולם מי שיש לו לב, נמתק מעליו הדין ונעשה ציור לטוב.

כי יש יצירה לטב ויצירה לביש, אחד נולד בבית עשירים, עם כפית זהב בפה, א מחיה, לא חסר לו כלום, ויש יצירה לביש, כל דבר קשה לו, וזה מה שפוסקים עתה באלו הימים, מחפשים שאדם יעשה יצירה לטב, עיקר יצירה לטב נעשה באדם כפי מה שהוא יודע שהוא עולם חסד יבנה, מציאות העולם הוא חסדים גדולים ונוראים, שפע כזה, כ"כ הרבה אויר, איזה בריאה, דצחמ, הכל חסד. רב חסד ואמת. רב להושיע, הוא עושה לנו כ"כ הרבה חסדים. החיים מלאים חסדים

כדי שיתגלה החסד בזה העולם צריך דיבור דקדושה, דברי תורה ודברי תפילה. וכמ"ש רבינו בסי' מ"ח:

אומר רבינו צריך לאהוב את השלום, רוצה לחיות, לזאת נסעתי לרבינו, הוא לימד אותי שצריך לרצות לחיות.

[ב] וצריך לדעת, ש"מלא כל הארץ כבודו"

עיקר הדבר הוא לדעת הדבר הזה, בד' ימים לפני סוכות כבר נפתח השפעה הזאת, בתחילה שמאלו תחת לראשי, שהקב"ה ממתיק הדינים מהאדם, נותן הרבה המתקות. ונעשה יוה"כ, ועתה וימינו תחבקי, הקב"ה מתפייס איתך, ומגלה לך כל הסודות שלו, ויאמר לך דבר שעושה עשירות ושמחה וכל הטובות שבעולם, שום גוי לא מבין את זה, משפטים בל ידעום. תחילת החסדים בא ע"י המתקת הדין ואדם יודע באמת שה' מחל לי, הבנת? ומה שצריך לעשות הוא לנצח את החיים שלך שיהיה חיים של חסד ואהבת ה', מה שהצדיקים מאירין לך להיות תמיד קרוב לה', ובפרט עי' העצות של רבינו.

'וצריך לדעת', הוא אור הדעת שמקבלין בימים האלה, ד' ימים, וימי הסוכות ובשמחת תורה אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים, עתה לאחר שיצאנו מהמשפט צחים ונקיים. צריך לדעת שה' מלא כל הארץ כבודו.

כי הבעש"ט גילה שעי' שכל וחכמה מתקנים הכל, כל עבודה של אדם צריך שיהיה שם שכל וחכמה דקדושה, כמ"ש בספה"ק, ובזה"ק, ורבינו מוריד את זה לכלים פשוטים מאד, שאפילו שלא יכול לאחוז בחכמה, יאחז בתמימות, חן דקדושה, אם לא יכול לאחוז בשכל גדול של אלקות, יאחז בשכל שיש לה' נחת ממני, חן יהודי. ועוד יזכה לשכל.

'וצריך לדעת', זהו עיקר סוכות, נכנסים לסוכה לקבל הדעת שמקיף אותנו מכל הצדדים לדעת כי מלא כל הארץ כבודו.

קדוש קדוש קדוש ה' צבאות, בתפילה נכנס הדעת האמיתי, מלוך על כל העולם, יקריך, יקר הדר גאון עוזך, וידע כל פעול, זהו עבודתנו בכל יום בחיים, הצדיקים מפרשים את התורה, אין לתורה פירוש בלי חז"ל, בלי משנה וגמרא, ולמעשה צריך שו"ע, לפני השו"ע היה הזה"ק בעולם, היום נתפרש הזה"ק עי' הצדיקים, הם מלמדים איך לעבוד את ה', בלי זה, חסר חצי תורה, ויסוד התורה הוא לדעת אנכי ה' אלקיך, למשש את שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד, ה' לבדו נמצא, ומה זה נוגע לי, נוגע לחיים, זהו הדעת שמקבלים עתה אחר ר"ה ויוה"כ, הדעת האמיתי שאומר לך שה' משגיח בעולם, ומשגיח במצוות שלך, וכשאתה זוכר לבקש מחילה וממילא הוא שוכח ומוחל, אך כשאתה שוכח הוא זוכר....

צריך להתפייס עם ה' בכל יום ויום. ללכת בדרך התשובה, לא מרמה את עצמי, נפלתי ואני חוזר אליו. זהו דרך התשובה. לא עוזב, כי יודע כי מלא כל הארץ כבודו, בכל רגע אני עושה לו ית' כבוד, אפילו בשאול תחתית, התאפקתי ממשהו קטן, זה כבר כבוד, קצת טעם שבת, קצת טעם קדושה, קצת טעם תפילה.

וכן ברצוא, כשזוכה להבין תיבות הקדושות של התפילה, וזה מנגן במוחו, מתחדש האדם, ורואה אור חסדים, בריאה מאירה של אלקות, בריאה של עולם חסד יבנה, עולם שמגלה גדולת ה', כל אדם יכול לחשוב כך, דצחמ, ה' ברא את זה. ודיבור של צדיק, והתבודדות אהה, אפילו כשאין הרגשה, כ"כ מתוק, מתפייס עם ה', ובא לישוב הדעת

דרכי נועם

בורא את העולם עכשיו, כי ה' ברא את העולם כדי שאתה תחבר את הבריאה לה'.

בכל יום בבוקר, מלאכים לא יכולים לומר שירה לפני שאתה אומר 'הודו', אתה צריך לומר קרבנות, בלי זה, העולם מגושם, ע"י אמירת קרבנות, נשלמה פרים שפתינו, העולם נהיה קרוב לה'. וכן בכל ברכה אתה ממליך את ה'. אתה מתחיל תפילה ולובש תפילין קדושים ונעשה התחדשות המוחין, ממש השכיח"ק עולה ונמשך חסדים, תפילין של יד הוא ראש השנה, תפילין של ראש הוא סוכה, הסוכה זה כמו של ראש. איזה תיקונים, ה' קירב אותנו,

משה רבינו פעל אחר חטא העגל רחמים גדולים, איזה תיקונים נוראים, ורבינו יש לו את התיקונים האלה כל השנה, להוליך אותנו לסליחה ומחילה, ולהמתיק יום המשפט ולבא לסליחה, עתה הוא הזמן להוליך אותנו אל הדעת, לחיות עם ה', לראות אלקות. תצמצם עצמך בכל מקום שאתה בעולם אתה מוקף בצמצום המוחין שאתה משיג את הסכך, מאה ברכות, אור שם ס"ג, יותר גבוה, אור הבינה שמאיר בך הארת הלב, ז' אושפיזין קדישין, מדות קדושות. בכל דבר יש לב, חסד גבורה תפארת נצח הוד יסוד מלכות, זהו העומק שמבינים, ואם לא, אז בכל ברכה, ואם לא מבין ברכה, אז התבודדות, תדבר בהונגריה או באנגליה, תדבר, תרגיש את הלב, תדבר עם ה', זכינו לפייס את המלך

המילים האלה הם בריאת העולם ממש, הכח הזה שלמדנו עכשיו בסי' ל"ג, מי האיש החפץ חיים, שיש לאדם דעת כי ה' ממלא וסובב כל עלמין, אין עוד מלבדו, ומתחיל לדעת מה זה דיבור, מחכים עליו בכל יום, גמרא ומשניות. ויודע מה תורה פועל, כ"ש זה"ק, כ"ש ספרי הצדיקים, ספר של רבינו, ממש מנענע כל הבריאה.

בחור שנפול, לא פותח ספר, לא יודע למה הוא חי, הכל מרירות וריקנות רח"ל. זה נקרא 'ריב לשונות', תצפנם בסוכה מריב לשונות. זהו תיקון הסוכה, 'על השם', שמקבלים מלמעלה משם הויה ב"ה, כמבואר בהמשך תורה מח: הִינּוּ בְּחִינַת סֶכָה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת עֲבוּר וּבְשִׁבְלִי זֶה, "וְתִתְּפֹל חֲנָה עַל ה'" (שמואל א א). 'על דִּיקָא נֶשְׁהִיא בְּחִינַת סֶכָה':

כי אור הסוכה נמשך מהארה נפלאה ממדות הרחמים, שזה נקרא מקיף, הג"ר מקבל ממש אלקות, ג"ר דבינה. וזה מאיר מקיפין, בכל רגע מאיר לך דרך חדשה לחיות חיים טובים ונעשה איש החפץ חיים, למה לי לדאוג, מוטב להיות בשמחה, ואם כן דואג, הרי נמצא בתוך הסוכה.

ולכן רבינו מזכיר כאן ענין השלום בין בני אדם, אם לא, אנשים מחלישין דעת, כי תורה מח נאמר באסרו חג סוכות תקסג, רבי נתן לא היה יכול לנסוע, כי זה היה בראשית התקרבותו והיה עליו הרבה מחלוקת. היה טענות למה הוא מתפלל בהתלהבות, כך זה המציאות בעולם, יש הרבה ליצים בעולם, אין חברים להתפלל בכונה, אני מדבר על עצמי, הרי צ, ל אדם שמח, צריך להיות שטיקל לך, וגם צריך לדבר ביזנס עם אנשים, וכאילו מקררים מעבודת ה'. וגם אחרים עושין כן, ה' יסלח לנו. העולם מלא קרירות, העולם פוגמים בבחינת סוכה, כאילו אין דבר כזה 'כח מעשיו הגיד לעמו'.

רבינו אומר סוכה לשון תסוככני בבטן אמי שאדם נכלל בהבנת לב, היינו בהתלהבות, בדביקות. שנכנס לאהבת

על אֲנֹשֶׁר מַעֲלָתָם בִּי וְכוּ' בְּמִי מְרִיבֶת קִדְּשׁ מִדְּבַר צִין וְכוּ' (דְּבָרִים ל"ב): צִירִי זֶה בְּחִינַת וַיַּצֵּר, וַיַּצֵּרָה לְטֹב וַיַּצֵּרָה לְבִישׁ, וַיַּצֵּרָה לְשֹׁכֵר וַיַּצֵּרָה לְעֹנֵשׁ (זהר בראשית כ"ו). וּבְבִרְכּוֹת ס"א, בְּחִינַת דִּין וְרַחֲמִים. וְזֶה בְּחִינַת בִּינָה, נֶשֶׁשׁם נּוֹצֵר הוֹלֵד, כְּמוֹ נִשְׁכָּתוּב (מְשָׁלִי ב'): "כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא". וְשֵׁם שְׁנֵי בְּחִינּוֹת חֶסֶד וְדִין, כִּי מִשָּׁם דִּינִין מִתְעָרִין (ב):

וְהִיא בְּחִינַת סֶכָה, כְּמוֹ נִשְׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קל"ט): "תִּסְכְּנִי בְּרֶטֶן אֲמִי". וְהִיא בְּחִינַת כֹּחַ הַתְּפִלָּה מֵה שְׁמִתְפַּלְלִין בְּכֹחַ, "כָּל עֲצָמוֹתַי תִּאֲמַרְנָה" וְכוּ' (תְּהִלִּים ל"ה). וְהִיא בְּחִינַת סֶכָה, כְּמוֹ נִשְׁכָּתוּב (אִיּוֹב י'): "בְּגִידִים וְעֲצָמוֹת תִּסּוּכְכֵנִי". כִּי כֹחַ שְׁאֵדָם מְכַנֵּס בְּתַבּוּת, הֵם כ"ח אֲתָן דְּעֵבֶדָא דְּבִרְאשִׁית, נִשְׁבְּהֵם נִבְרָא הָעוֹלָם. וְעֲשֶׂהָ מֵאֲמָרוֹת נִשְׁבְּהֵם נִבְרָא הָעוֹלָם (אָבוֹת פָּרָק ה'):

מִקְבְּלִין כֹּחַ מִכ"ח אֲתָן אֱלֹהִים וְהַדְּבָרִים שְׁאֵדָם מִדְּבַר בְּכֹחַ, הֵם עֲצָמֵן הַדְּבָרִים שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְזֶה בְּחִינַת (וְשִׁעָה נ"א): "וְאֲשִׁים דְּבָרִי בְּפִיךָ", כִּי הֵם עֲצָמֵם דְּבַר ה', וְהֵם "כֹּחַ מַעֲשִׂיו" (תְּהִלִּים קי"א). וְהַמֵּאֲמָרוֹת נִשְׁבְּהֵם נִבְרָא הָעוֹלָם, הֵם בְּחִינַת חֶסֶד, כְּמוֹ נִשְׁכָּתוּב (תְּהִלִּים פ"ט): "כִּי אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה". וְהַחֶסֶד הוּא בְּחִינַת סֶכָה, בְּחִינַת חֲבוּק, וְזֶה "וְאֲשִׁים דְּבָרִי בְּפִיךָ", אֲזִי "וּבְצֶל יְדֵי כְּסִיתֶיךָ", נֶשְׁהִיא בְּחִינַת סֶכָה, נֶשְׁהִיא בְּחִינַת צֶל יָד, חֲבוּק יָד יָמִין (זהר פִּינְחָס ר"ד):

יש סוכה שכל יהודי נכנס בה, הוא הכח להתחבר לה', שאתה בורח מכל המונעים, ונכנס לתוך מגן, סוכה זה מגן, מקום להתחבאות, תצפנם בסוכה, שם בתוך הסוכה בפנים שורה אור של אחדות ה' כמו ביוה"כ, אור של סליחה ומחילה גדולה מאד שמאיר באדם מציאות של מקיף הדעת שאני אין לי שייכות עם עוה"ז, אני מציאות של תפילין, בדיבורים שלי אני מהפך הכל, כשיש לי בעיה, אני מדבר לה' והוא עוזר לי, כמו שאדם פשוט מבין, עשיתי ברכה והמלכתי את ה', יש מחשבה, רואה את העולם, יודע מה זה הבריאה, סוכה לשון מסתכל, סוכה ברוה"ק, כמ"ש בסי' כ"א, ורואה את העולם בשכל ברוה'.

מי שיש לו לב לזה, מתעורר למציאות לראות גדולת ה', מכל ה', מכל אדמה, איזה אבנים יפים כאלה, מי עשה את זה, זהב וכסף, וכמה יהלומים יש גם פה למטה, איזה אוצרות בלי שיעור, ופרחים ועשבים, ואילנות, גודלים ופורחים כזה יפה, ונחל וים, ואנשים מסתובבים, איזה דבר פאר, כשאדם מתפעל, מסתכל על השמים, כוכבים, לבנה, בינו שנות דור ודור, הגויים נקברו באדמה, ואנו זוכים לחיים טובים כאלה, ופותחים סידור בבוקר ומברכין שלא עשני גוי, עוטר ישראל בתפארה, הגומל חסדים טובים לעמו ישראל

כשיש לאדם דעת, בא אחר ר"ה ויוה"כ, אחר שיצא מכל הדינים, ונקי מהעבר, עתה הוא בא אל השכל, ה' ברא את העולם בעבורי, שיהיה מי שיכיר אותו, העולם מלא התפארות עד אין שיעור, 'יה רבון עלם ועלמאי אנת הוא מלך וכו', לקום לבנות בוקר, לעשות ברכות השחר כראוי, ולנגן לה' ניגונים כאלה, בשמחה

הדיבורים האלה הוא אדם, שם מ"ה, יש מילוי שהוא ד' ויש י' ויש כ"ח אֲתָן, מילוי דמילוי שהוא כ"ח אֲתָן שמאירים בתוך הבריאה, כשאדם מדבר לה' ומכניס כוחות להכיר את ה' במחשבה או בדיבור, אזי כח מעשיו הגיד לעמו, אתה

דרכי נועם

ובזה מובן למה צריך שלום בין בני אדם, לכל הפחות חבר אחד, מנין איני יודע, לכל הפחות ב' או ג' אנשים שיהיו בשלום ויוכלו לדבר מהקב"ה. הבעל דבר רוצה לעשות מחלוקת בכל מקום, ב' או ג' אנשים, אולי יהיה נעשה מזה עשר עשרים, אולי מאה, ומסתמא באמת כולם בשלום. אבל אדם צריך להתחזק, הנה אני נכנס בסוכה עם האושפזין, איש, פי, זן, יש לי פה אחר לגמרי, פה שמביא אהבה ויראה, וכל הקטנות, רגע, ה' כן נמצא איתי. ויש התפעלות קדושה ויש כח לנצח את המצב הנפול, ולהתחזק בחן דקדושה, הוד, נקודה טובה, ויסוד חשק לה', ומלכות אמונה.

עתה נמשיך תורה ל"ג בס"ד.

'הכלל הוא' שצריך לדעת שה' ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, וצריך ללכת בזה יותר ויותר, לזכות שהעוה"ז הכל אלקות ממש, וכמ"ש ואתה מחיה את כולם.

וְאָפְלוּ מִי שְׁעוֹסֶק בְּמִשְׁאֵל וּמִתֵּן בְּעֵבוֹ"ם, לֹא יָכוֹל לְהִתְנַצֵּל וְלֹמַר, אִי אֶפְשָׁר לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִחֲמַת עֲבִיּוֹת וְנִשְׁמִיּוֹת שְׁנוּפֵל תַּמִּיד עָלָיו, מִחֲמַת הָעֵסֶק שְׁעוֹסֶק תַּמִּיד עִמָּהֶם. כִּי כָּבֵד גָּלוּ לָנוּ חֻכְמֵינוּ, זָכְרוֹנוּ לְבָרְכָהּ, שְׁבָכָל דְּבָרִים גִּשְׁמִיִּים, וּבְכָל לְשׁוֹנוֹת הָעֵבוֹ"ם, יָכוֹל לִמְצֹא בָהֶם אֱלֹקוֹת. כִּי בִּלְאֵל אֱלֹקוֹתוֹ אֵין לָהֶם שׁוֹם חַיִּית וְקִיּוֹם כָּלָל, כְּמוֹ שִׁכְתוּב (נְחֻמָּה ט'): "וְאַתָּה מַחֲיֶה אֶת כָּלָם". לְבַד שֶׁהַחַיִּית וְאֱלֹקוֹת הַזֶּה שֵׁם בְּצִמְצוּם גָּדוֹל וְנִמְעוּט, רַק כְּדִי חַיִּינוּ לְהַחְיּוֹת וְלֹא יוֹתֵר. כִּי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא צִמְצַם אֶת אֱלֹקוֹתוֹ בְּצִמְצוּמִים רַבִּים וְשׁוֹכִיִּם, מֵרֵאשִׁית הַמַּחְשָׁבָה עַד נִקְדַּת הַמְרָבֵץ שֶׁל עוֹלָם הַגִּשְׁמִי, שֵׁשׁ מִדּוֹר הַקְּלָפוֹת:

... נִמְצָא שָׁזֶה הָאָדָם שֶׁשָּׂאֵל הֵיכָן אֱלֹקִי, בְּיָדָאִי הוּא מְשַׁקֵּעַ בְּמִדּוֹר הַקְּלָפוֹת. כִּי הוֹצִיא אֶת עֲצָמוֹ מִן הַפֶּלֶל וְכָפַר בְּעֵקֶר, שֶׁאָמַר: הֵיכָן אֱלֹקִי, וְנִדְמָה לוֹ שֶׁבְּמִקְוָמוֹ אֵין שֵׁם אֱלֹקִים. בְּכֵן תֵּאמַר לוֹ: אֶפְלוּ בְּמִקְוֶמְךָ שֶׁאַתָּה מְשַׁקֵּעַ בְּמִדּוֹר הַקְּלָפוֹת, גַּם כֵּן שֵׁם תֻּכַּל לִמְצֹא אֱלֹקוֹתוֹ. כִּי הוּא מַחֲיֶה אֶת הַכָּל, כְּמוֹ שִׁכְתוּב: "וְאַתָּה מַחֲיֶה אֶת כָּלָם". וּמִשָּׁם אָתָּה יָכוֹל לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלָשׁוּב אֵלָיו בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלֵמָה

כי ה' נמצא בכל מקום, אלא שיש לבושים, צמצומים, כלומר עולמות מדרגא לדרגא, וע"י הצמצומים האלה אין מרגישין את האור, הסוכה מסלק את הצמצומים האלה, כי הסוכה הוא במקום אחר לגמרי,

בעוה"ז אנו נמצאים במקום של צמצומים, אם הוא נכנס לסוכה עם הצמצומים של עוה"ז, אינו בגדר 'אדם שנכנס לסוכה', צריך להכנס להיות סוכה באלקותו ית', רוצה משהו אחר, בסוכה מלמדים לעצמנו לכל ימות השנה לטהר את המח מכל בלבול, לומדים משהו בפשטות, וחוזרים לה' עם ניוון, וחוזרים אליו, וכך אנו זוכים לקבל את האושפזין

אֶפְלוּ בְּמִקְוֶמְךָ שֶׁאַתָּה מְשַׁקֵּעַ בְּמִדּוֹר הַקְּלָפוֹת, גַּם כֵּן שֵׁם תֻּכַּל לִמְצֹא אֱלֹקוֹתוֹ. כִּי הוּא מַחֲיֶה אֶת הַכָּל, כְּמוֹ שִׁכְתוּב: "וְאַתָּה מַחֲיֶה אֶת כָּלָם". וּמִשָּׁם אָתָּה יָכוֹל לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלָשׁוּב אֵלָיו בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלֵמָה

זהו תמימות ופשיטות. שראשית התשובה הוא להתדבק ה', הוא מחיה את כל העולם, ואח"כ תשוב בתשובה שלימה,

ה' ויראת ה', בגידים ועצמות תסוככני, העצמות שלי, ההרגשות שלי, הם הגידים, תסוככני, נכנסים לעולם הבינה, שם יש ציור לטוב, וכל הגזירות מתבטלן, נהיה ציור לטוב, וניצול מכל הצרות, כי מתבטל לגמרי לה'.

רבינו אמר אז מענין רבי ורבי לשונות, כיוון לחזק את רבי נתן שלא יסתכל על אנשים, הפוגמים בסוכה בבחי' רבי לשונות, לועגים עליו, ואדם מתפעל כי מסתמא הוא קיבל מרבינו בעצמו בן אחר בן, למה לא, אפשר לומר, אם לא, א קשיא אויף א מעשה, כמו שאומרים פלוני למדן וגאון, והורגים אנשים, העיקר שחושבים שהוא יודע דעת רבינו כי קיבל מפי החמור, כך זה הולך בעולם. ומוכרח שאדם יהיה חזק ביותר, לא לריב עם אנשים, הם לא מבינים,

הנה באנו מרבינו, אנו צריכים להשאר עם הרבי, לשמוע מה הרבי אומר, לא מה פלוני ופלוני אומרים, לענין שיחות, צריך להזהר איך לקבל, שיחות קדושות, וכל שיחה צריך להתאים עם מה שרבינו מדבר, רבינו מדבר מדביקות, משכל הקדם, ממה שאדם צריך לדעת כי מלא כל הארץ כבודו, אני לא רחוק מה', ה' ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, אני צריך שלום, אין לי שום בעיות בחיים כלל, כי אני סומך על ה'

אם אני שומע מאנשים דעות אחרות, זה מבלבל מאד, זה פגם הסוכה.

כמ"ש בסוף המאמר מה שקראנו היום בתורה בסוף פ' האזינו, על אשר מעלתם בי, במי מריבת קדש מדבר ציון, משה רבינו המשיך מים, שזה תורה, היה צריך להמשיך באופן יותר גבוה, כמ"ש בס' כ' שהיה צריך לעשות פירוש על התורה ששייך לעוה"ז, והמשיך משה ע"י הכח מטה עוז, והיה צריך באופן גבוה יותר, ממדות הרחמים, ולכן יש תורה שבעל פה באופן של תלמוד בבלי, שכל דבר קשה לתלמוד, ויש מחלוקת. זה אומר כן וזה אומר כן. וכמ"ש בזה"ק אלמלא הכאת הסלע היה תורה של מתיקות, ולא היה מקום לגאווה וישות.

על אשר מעלתם בי, במי מריבת קדש, לכן לא נכנס משה לא"י, ומזה נגרם פגם המחלוקת בעולם.

חזרנו מרבינו, נתחזק לשמוע רק מרבינו, יש חברים טובים, לומדים ביחד לקוטי הלכות להבין מה שכתוב כדי לקיים, בכל תורה רבינו מדבר מהקב"ה, ממש"כ בספרים, והכל מתאחד באור הבעש"ט, שרבי נתן אומר עליו 'דבר אחד מדבריו לא יתבטל לעולם', היינו שאור רבינו לא מבטל אור בעש"ט, כל שאר הספרים הם הסברים באור הבעש"ט. לכל אדם יש הרגשה אחרת, זה בספר מוסר וזה ספר חסידות. צריכין את ההסברים. וזה מה שצריך לחפש

ואנו נכנסים לסוכה'לע, מסביב יש רוח סערה, זה אומר כך וזה אומר כך, ואנו נכנסים לסוכה, מקום שמתחברים עם ה', סוכה ברוח הקודש, רק ה' נמצא בעולם, רק שמחה וששון.

ד' ימים לפני סוכות, נמשך תחילת הדבר הזה, המתנה שה' נותן לנו עולם חסד יבנה, לראות שהעולם רק שם ה', אתה מוכרח להתחבא בסוכה שלי, מחיצות המוחין דקדושה חדשים, שמצילין את האדם אפילו שנפל, יהיה מה שיהיה.

דרכי נועם

זהו עיקר עבודת האדם כפשוטו, לחיות תמיד עם שלום, מי האיש החפץ חיים, תרצה לחיות. כשמגיע איזה דאגה, זה רק בגלל שאתה חי בלי עיקר, עיקר החיים הוא להאמין ולהודות לה, לחשוב שה' נמצא כאן, מלא כל הארץ כבודו ואסור לדאוג, ה' נמצא כאן, וצריך להתאפק.

המדרגה הראשונה זה להתאפק קצת, כי הייתי אצל רבינו ברוך, והיה יוה"כ, רוצה לחיות, בודאי ה' נמצא כאן, ויש סיבה להיות בשמחה, יש לי ציצית ותפילין, אני יכול לדבר עם ה', דיבורים המאירים אהבת ה', יש תורה, יש דברי רבינו, והדבר הראשון הוא לכפות את היצר, אני כן יכול לכפות, כי אני האיש החפץ חיים, ומזה נשבר עיקר הדין,

אם אתה אומר שזה לא פעל אצלך כלום, זה לא יעזור, אבל אם אתה אומר הנה הנה אני כן מרגיש שה' נמצא כאן, אף שקשה מתחילה כי נפל למדור הקליפות. אבל כן רואה שאפשר לחשוב מציאות ה' כפשוטו, שזה עיקר עבודת האדם, לחשוב אנכי ה' אלקיך, ה' אוהב אותי, אני עושה נחת רוח לה', יש לי נקודות של טוב, זהו 'אותיות נראות', וכשממשיך עוד, הוא מעלה את המדה, היינו מעורר המדה הטובה, שהאהבה הזאת היא אהבה דקדושה, והפחד הזה, אני לא משוגע לפחד מדברים בעוה"ז, רוב אנשים משוגעים בפחדים, זה דבוק בלב, אתה כן יכול לדחותו ע"י שתחשוב מעניינים אחרים.

בהמשך המאמר, כפל רבינו לדבר את הדבר כלפי הצדיקים, כי הכח שלנו לעמוד בזה, הוא ע"י הדביקות ברבינו, הצדיקים יותר גבוה, הם כופין יצרם לגמרי וע"ז עושי דברו לשמוע בקול דברו, כי כל הנקודות טובות של כלל ישראל מתחברים עם הצדיקים וע"ז הם מחדשים חידושי תורה, היינו פנימיות, כלים למוחין חדשים מלמעלה, וזה העיקר מה שעוזר לנו, הצדיקים נקראים ברית שלום, מאירים בך מח חדש, ויש להם חידושי תורה עם דרכי ההתחזקות. תראה ותתמקד רק בנקודה טובה שלך, אל תסתכל על שאר המחשבות, למה, כי רבינו נמצא במחשבה הזאת, זה החידוש שלו, זה התורה שלו, כשאתה חושב מכבוד אלקי, רבינו נמצא שם בתוך זה, וע"ז תעזוב שאר המחשבות, כי המחשבות הטובות הם ענקיים כמו פצצת אטום, כי יש בזה כח רבינו.

בתחילה מברר מעצמו, ואח"כ מתחבר לכח הצדיק, ולכן רבינו כופל ענין זה במאמר, כמעט לשון שוה, אלא בהמשך מדבר בבחי' הצדיקים, ברכו ה' מלאכיו, ומזכיר לשון זוה"ק, שם זה כתוב לגבי רבי אלעזר ברבי שמעון, מדרגות נוראות שאין בעולם, וע"ז מובן כונת רבינו.

ובזה מיושב מה שהעולם אומרים שאי אפשר להעלות מדות, כי באמת אדם צריך לעשות מה שיכול לפי ערכו, והעיקר שמתחבר לצדיק וע"ז זה פועל, וכמבואר בכתבי האריז"ל, ובזה אין סתירה בהעלאת המדות, העלאת המדות היינו שנולד אור חדש, וזכינו לזה ברוך ה' יוה"כ, וכן השנה נזכה לזה ע"י התחברות לספרי רבינו.

ובזה נעשה שכל מצוה, ציצית ותפילין וכו', זה אהבה שה' אוהב אותי, ולא נתן את זה לגויים, כל ברכה זה אהבה, כל מצוה זה אהבה, לפני כן היה זורק את זה לאשפה, מזלזל, וריקנות, לא היה חפץ בחיים, אבל עתה שרוצה לחיות, מוצא שיש לו אלפי מצות וכל מצוה זה אהבה לה'.

וזהו ענין 'יומא דאזיל עם כולו יומין' שפע החסד שאינו נפסק לעולם, אין מחיצה בכלל.

כלשון רבינו, בתחילה לדבק את עצמך בו ית', ואח"כ לשוב אליו.

ומה שנדמה לך ריחוק, זה מדמה, רבו הלבושים, כח המדמה ממרר אותך, ולכן תפוס בדאגות ביאוש וכבוד עצמי, ודאג על לא מה שלא טוב לו, רבו הלבושים. ולא יכול לחיות חיים של שלום. אבל עתה שהיינו אצל רבינו וזכינו ליוה"כ, הגיע הזמן לעזוב את כל מה שעבר עליך, רק להתבטל לרצונו ית', ולהתדבק בו ית' כראוי, פעם עוד פעמיים והנה המח התעורר.

וְכָל מִה שְׁאֵדָם הוֹלֵךְ מִמְדְּרָגָה לְמִדְרָגָה, הוּא מִתְקָרֵב יוֹתֵר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּר, וְיִכּוֹל לִידַע אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּר בְּהִבְנֵה יִתְרָה. כִּי כָל מִה שֶׁהִמְדְּרָה יוֹתֵר עֲלִיוֹנָה, נִתְמַעֵט הַלְבוּשִׁים, וְנִתְמַעֵט הַצְמָצוּם, וְאֵז הוּא מִקְרֵב יוֹתֵר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּר, וְיִכּוֹל לֶאֱהָב אֶת עַצְמוֹ עִם הַשֵּׁם יִתְבָּר בְּאַהֲבָה יִתְרָה:

ועי"ז יוכל לידע את ה' בהבנה יתירה, וזה תלוי בלימוד, כמה שהוא לומד ספה"ק, הוא יודע יותר מה'. בתחילה ידע שאני רוצה אהבת ה', אוהב אהבת ה', חפץ חיים, לא רוצה להיות מה שהייתי עד היום, גמרנו, מעכשיו מתחיל מחדש.

ואח"כ יודע שרבינו אמר ללכת עם ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ונכנס לאהבה יתירה.

בהמשך אומר רבינו שיש 'ימים'. היינו מזל שעה, כל יום קורה משהו אחר, זה נדמה כטבע, ובאמת הימים הם מדות הקודש שה' שלח, ופנימיות המדות הם התורה, התורה היא אותיות, אומנותו של עולם. וכל דבר בא אל האדם מלובש במדות נפולות היינו ימים רעים, קושי פרנסה, מריחות, מקרים, קשיים, הכל לא טוב, דאגות ופחדים, תאות ואהבות נפולות, או סתם ריקנות ושגעון, הוא חי בלי תכלית, בלי דבר שמשמח ומחיה. מה עושים?

כשאדם כופה את יצרו קצת,

אֲבָל מִי שְׁכֹפֶה אֶת יִצְרוֹ הָרַע, הֵינּוּ הֵימִי רַע, הֵינּוּ הַמְדוֹת רְעוּת, אֵיזִי הָרַע נִתְבַּלְּבַל לְגַמְרִי נֶגֶד יְמֵי הַטּוֹב שְׁבָהֵם, אֵיזִי אוֹתִיּוֹת בּוֹלְטוֹת וְנִתְרָאִים וּמְאִירִים בְּיוֹתֵר. כִּי מִתְחַלֶּה לֹא הֵינּוּ מְאִירִין כָּל כֶּה, כִּי לֹא קִבְּלוּ אֹר מִלְמַעְלָה, כְּדִי שֶׁלֹּא יִקְבְּלוּ הֵימִי רַע יוֹתֵר מִכְּדִי חִינּוֹ. וְעַכְשָׁיו שֶׁנִּתְבַּטַּל הָרַע, וְנִשְׁאָרִין אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה לְבָד, אֵיזִי מִקְבְּלִין אֹר רַב מִלְמַעְלָה:

נִמְצָא, זֶה שְׁכֹפֶה אֶת יִצְרוֹ, הֵינּוּ שְׁכֹפֶה אֶת יְמֵי רַע. כְּשֶׁהוּא מְדַבֵּר עִם הָעַבְדִּים אוֹ שְׂרָוֶה מְדוּתֵיהֶם, אֵיזִי תִכְף הָרַע שֶׁשׁוֹכֵן עַל הַטּוֹב הֵינּוּ אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, נִתְבַּטַּל וְנוֹפֵל, וְאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה בּוֹלְטִין, אֵיזִי הוּא יוֹדֵעַ הַתּוֹרָה שְׁבָאוֹתוֹ הַדָּבָר:

כופה את יצרו, אם אתה יודע שהדבר לא כ"כ כראוי, תחכה חמש דקות, אפילו נדמה לך שתמות עי"ז, תחכה. עי"ז אתה כופה את היצר, מיד אז תמשיך על עצמך אלקות, הרע מתבלבל, כמו תקיעת שופר שהיצר הרע השתגע לגמרי, לא יודע אם זה שברים או תרועה, הוא עצמו לא יודע איפה אוחזים, תתאפק שתי דקות ובלבלת את היצר"ר.

ואזי אותיות בולטין, שאתה יכול לראות שה' כן נמצא כאן, תחפש את האותיות האלה, ואתה מחיה את כולם, תחפש את אתה מחיה את כולם, ואח"כ מתחזק יותר יש לו מדרגה יותר גדולה 'נותראין', רואה אהבות דקדושה, ואח"כ 'מאירין' אור גדול יותר. כי אותיות התורה מקבלים אור רב מלמעלה.

החפץ חיים, מי שרוצה לחיות, תנסה להחיות את הלב באור הדעת, עתה אחר ר"ה ויוה"כ מקבלים בסוכות את המתנה של הדעת, ראש חדש, שכל חדש, שבכל מלה ובכל דבר שאתה עושה, נעשה נחת רוח לה', העיקר הוא להתחיל להכנס באור של הרבנו של עולם, הצדיקים יודעים מה שנעשה בכל ברכה בכל פרוטה צדקה, תסתכל רק על זה, תעזוב כל השאר, שיהיה שלום בין מדותיו ומאורעותיו, כל מה שנעשה איתו בגוף בנפש, תעזבו הכל, תיכנסו לעולם של דעת, שסוכה ברוח הקדוש, סוכה על אמונה ושמחה וחיות וגישמאקייט

[ז] ויכול כל אדם לטעם טעם אור האהבה שפדעת, כל אחד לפי בחינתו, אפילו עבשו בתוך הימים, הינו כשיקשר את לבו לדעתו.

לבו לדעתו, היינו שאת הדבר שאתה עושה עכשיו, תבדוק אם זה מביא לך חיות, אז אתה נורמלי, אם לא לא.

כי כל אחד מישראל יודע שיש אלקים בכלל, תקח את הידיעה בכלליות שיש בורא, והוא לבדו ברא את העולם, וכל מה שהיה, הוא עושה, וכל מה שיהיה, הוא יעשה, תכניס זאת היטב בלבך אבל הרשעים הם ברשות לבן (בראשית רבה נח פרשה ל"ד). זה שורש כל הצרות, שהלב נשאר מגושם וחולה, נמשך לרע, והמדות והימים הם נכללים בלב, כמו שאמר חכמינו, זכרונם לברכה (זהר תרומה קס"ב: ועין סנהדרין ק"ו:): 'רחמנא לבא בעי', ובלבד שיהיו את לבו לשמים (ברכות ה'), כי עקרון של המדות הוא הלב. נמצא כשיקשר את לבו לדעתו, שיועד שיש אלהים (יודע) בכלל, שמלא כל הארץ כבודו, ויודע בידיעות התורה.

אלו הם 2 דברים. 1 לקשר לבו לאלקות. 1 יודע בידיעת התורה, שיעור בשו"ע ומה הוא לוקח שמחה, וכן בספרים פשוטים, לדעת שזה החיים שלי, בלי קשר לתורה אינו יודע מהו שלום, כי יש לו דעות עצמיות, ידיעות התורה היינו לא דעה שאני מרגיש אלא דעת אחרת, מה התורה אומרת שאני צריך לעשות לכבוד ה', כשחושב מדברי תורה, צריך זכות שזה ירפא אותו, והוא ע"י שמקשר עצמו לאלקות. אלקות עם ידיעת התורה וכפיית היצר, זה המתכון לזכות לאהבה שבימים ואהבה שבדעת. מתעורר איזה אהבה בלבו, וכשממשיך עוד בידיעת התורה לקבל אור הצדיקים הגנוזים, הינו אור רבינו, אז נעשה אהבה שבדעת, אור יציאת מצרים אור יוה"כ, אור סוכות, האורות נמצאים אצלך, זה מציאות שמכבס את הנשמה, שם כל החיים, שם כל רצון ה', לזה צריך ידיעת התורה"ק והזהק.

אחר שלמדנו כונת הסוכה מתורה מ"ח, היינו, שאצל רבינו שמענו שיש בורא, אבל בעוה"ז צריך להנצל מריב לשונות ע"י תצפנם בסוכה, כי יש לך דעות כוזבות מפסיכולוגיה וקרחיהם, וטבע, וכל מיני ספרים, ומעש'עלה, משיח יבא בשנה זו או בשנה אחרת, הכל מבלבל הראש חוץ מעבודת ה', הכל יהיה מעניין לך חוץ מעבודת ה'. כאילו דבוקות זה כלום, וכאילו אסור לחשוב שה' ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, בוודאי ינתקו אותך מלשמוע בקול רבינו, זהו ריב לשונות. כשרבי נתן בא לרבינו, היה עליו מחלוקת, וכך אדם מסובב תמיד.

לזאת תתחבא בסוכה, תצפנם בסוכה, תאמר קצת תהילים בכונה, תספר לבך לה', ריקוד, להחיות את נפשך, סוכה כלומר תפתח את הלב שלך, בסוכות מאירים מדות

[ד] וזה ידוע, שהתורה הינו המדות, הינו הימים, שורה בהם אהבתו ותבונתו שמו. כמו שכתוב בזהר הקדוש (בלק קצ"א: בראשית מ"ו). "יומם יצוה ה' חסדו", שהחסד הינו האהבה, כמו שכתוב (ירמיה ל"א): "אהבת עולם אהבתיך" [על בן משכתיך חסד] וכו', הוא יומא דאזל עם בלהו יומין, הינו המדות. כי המדות הם צמצומים לאלקות, כדי שנוכל להשיג אותו על ידי מדותיו, כמו שכתוב בזהר הקדוש (פרשת בא מ"ב:): 'בגין דישתמודעין לה', כי בלא מדותיו אי אפשר להשיג אותו. ומחמת האהבה שאהב את ישראל, ורצה שידבקו בו ויאהבו אותו עמו מזה העולם הגשמי, הלביש את אלקותו במדות התורה:

וזה בחינות של תרי"ג מצוות, כי השם ותבונתו שער בדעתו ששל ידי המצוה הזאת נוכל להשיג אותו, ועל ידי זה צמצם את אלקותו דוקא באלו התרי"ג מצוות. למשל ששער בדעתו מצות תפילין, שהמצוה הזאת צריך להיות כן, הינו ארבע פרשיות וארבע בתיים של עור כתובים ורצועות של עור. כי כך שער בדעתו, ששל ידי הצמצום הזה נוכל להשיג אותו ולעבדו, ולכן לא צוה שיהיה ארבע בתיים של כסף וזהב, כי כן שער ומדד על ידי אהבתו. נמצא ששל ידי אהבתו שאהב את ישראל, הלביש את עצמו במדות התורה. נמצא שבכל מדה ומדה יש שם אהבה, שהקדוש ברוך הוא אהב את עצמו עם ישראל: נמצא מי שמפשיט את התורה מלבושי הקלפות, על ידי כפיית היצר, אזי הוא מקרב אל השלום, כמו שכתוב: "וכל נתיבותיה שלום":

וכך אנו מוצאים אהבה בכל מצוה, דאורייתא דרבנן, פרוטה צדקה, פסוק אחד חומש, ריקוד אחד, חיזוק אחד, והעיקר שלא יהיה יבש בלי אור, שזה העיקר שזכינו בר"ה ויוה"כ, עכשיו אנו ראוים לקבל זה האור, הינו שלא להתיאש, אלא לחפץ בחיים, להאמין שיש לך ר"ה ויוה"כ, ואם אינו מאמין, לא מועיל לו סליחת יוה"כ, העיקר להאמין שיש בורא מוחל וסולח, ויש חיים טובים.

רק תשתדל לכפות את המדה שלך, ואז נתגלה אהבה נוראה.

ואם לא מרגיש שזה עוזר לו, אומר רבינו בהמשך שזה לא די, כי כשיש איזה דין על האדם, צריך לדעת שזה לא אני ולא העבר שלי, ולא הרגשות שלי, זה דבר שאפשר להמתיק רק ע"י קרבת ה', ולזה צריך אהבה שבדעת, כמו ביציאת מצרים, אני ה' ולא אחר, כמ"ש בזה"ק שיש מציאות של מח יותר גבוה, מי שמאמין בה' יודע שיש דרגה של מח, ויש מח יותר גבוה. עד עכשיו זה לא עזר, כי לא המשכת את המח היותר גבוה, רבינו נתן לנו את זה, אלא שלא מקבלים את זה ממנו, נוסעים לרבינו, נו, תקח ממנו המתנה, תסתכל מה שהוא מלמד.

וזה מי האיש החפץ חיים, חפץ, הוא בחינת לב, שהחפץ הוא בלב. חיים, הוא בחינת דעת, כמו שכתוב (משלי ט"ז): "מקור חיים שכל בעליו". הינו כשיקשר את הלב להדעת, שלבו ברשותו, שבופף את יצרו. אזי לפי בחינתו, אהב ימים, הוא ממשיך את האהבה מדעת, לתוך הימים ולתוך המדות. לראות טוב, ורואה ומשיג את האור כי טוב וגנוז. שמשגי האור, הינו התורה הגנוזה, והצדיקים הגנוזים:

יש לך לב, אלא שזה עצוב, קפוא אלף מעלות מתחת לאפס וזה עוד חם, כי מרגיש יותר חכם ממך, מרגיש מה שאני מרגיש ולא יודע מה שאתה מחזק אותי. אבל מי האיש

לך איך שזה שייך אליך, ואתה בתחילה צריך לקשר הלב שיהא מקושר לידיעת התורה ולא לקוּת. זהו הלולב, לקשר הלב לאלקות בכל ו' רוחות, לא מפחד מכלום, רק עושה שלום בכל רוח ורוח. המדות הנפולות והעליות הכל רק ממנו ית', לא מתייאש, כי בין בטיבו בין בעקו ה' נמצא.

ולזאת צריך תורה שכל נתיבותיה שלום והצדיקים שהם ברית שלום, לכן נסענו לרבינו, זכינו לקנות ברית שלום, יש לנו חיבור לדבר שהכל אומרים שזה מדי גבוה, אנו לא מדברים גבוה, אלא על החיים עצמם, החיים בידיים שלך, רק תהיה חפץ בחיים, ולזה צריך להאמין במה שרבינו אומר, בלי זה, איך תוכל לחיות. תקח את הלב תנענע אותו, לרחק הרע, אם זה חזק, לא מפחד מזה. עוד נענוע ועוד אחד עם הלולב הקדוש.

ד' מינים גידולי הארץ כוללים כל החשק של העולם, כל חלקי הבריאה של השנה, ועוזב עי"ז את כל מה שגורם לי מרירות ותאות ועצבות, רק לחיות עם ה', הוא הכבוד שלי, אני מכבד אותו, כי מלא כל הארץ כבודו, כל מלה תפילה, כל ברכה כ"כ גדול, כל מצוה כ"כ גדול, וצריך לכופ את היצר.

כי מי שהולך אחר יצרו, נהיה שחור כמו פחם, ומשלם יקר מאד, העצה הוא כח הדיבור, הסוכה הוא כח הדיבור, רבינו צוה לשבת עם ה' כל יום שעה, לפייס את ה', שעה שו"ע והתבודדות שעה, רק ע"י שו"ע יש מחשבה ישרה, בחינת משפט דקדושה, שו"ע עם באר היטב ועוד ספרים, כך מתקשר הלב לשו"ע, אני לא בעל הבית, מה שאני מרגיש הרגשות, לא מעניין אף אחד, גם לא אותי, זה שטות ודמיון, התורה משנה את האדם לגמרי, זה זכינו ע"י ר"ה אצל רבינו, הוא בנה לנו כל העולמות. יש לנו אמונה, ה' נתן לנו יום סליחה, אנו אנשים חדשים

ואם חזרו הדברים הישנים והטרדות ונהיה יותר גרוע, כמעשה ספומ"ע, יעדניאל הציל את אשת העני, ואח"כ נהיה ז' מימות יותר גרוע, אל תסתכל על זה, ככה זה הולך, אבל אל תיטנף, תחזור מיד חזרה לה', תתאפק. תרוויח המון, אתה לוחם על החיים שלך.

וכח המלחמה הוא הפצצות, שזה החכמה השכל והדעת של הצדיק. בזה כובשים את כל העולם. משא"כ ליצנות זה סתם בין חברים, אבל להזהר מזה, זה שקר וכפירה. דעת תקח רק מרבינו, בין אנשים תתנהג בשמחה.

ה' יזכנו לאתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים, מלוך על כל העולם, האזינו השמים, זכית לשמוע מבחי' שמים רה, ויוה"כ, עתה ותשמע הארץ, יערוך כמטר, התורה היא סם חיים, בזכותה תזכה לגדול, כי שם ה' אקרא, כח הצדיק, הבו גודל לאלקינו, תיכנס להרגיש גודלת ה', שזה העיקר, אל תחוש למי שאינו אווז מזה. כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו, הכל מקושר בחבל אחד לה', יסובבנו סוכות, יבוננו אור הבינה, יצרנו כאישון עינו, ה' שומר עליך, כנשר יעיר קנו, אמא אומרת שהחץ יכנס בי ולא בילדים שלה.

עם חכם ולא נבל, לא להיות אויבעררעכט, משה רבינו עשה שירה מטעויות כאלה שנפלנו, בפרשה כזאת כתוב שאתה עתיד ליפול וליפול, ובסוף אומר שהכל טוב, וכפר אדמתו עמו, אשרי מי ששומע האזינו השמים, יש לו נשר כזה, ולא עובר עליו כל הסיפורים האלה, אבל מי שלא שומע, ה' ירחם

הרחמים, ופותחים לך את הדעת, עד שתזכה להיות חכם מחוכם, ויותר חזק מכל העולם, ולהתחבא מכל הצרות שעוברים, תעזבו אותי, אני רץ לה'.

ואח"כ הוא מוכן להיות בתוך עוה"ז, כי הסוכה אינו בבית אלא בחוץ, ברחוב שאינו שמו, גם שם מוצא את ה'. וזהו כונת סוכה. נכנסים לזה, להיות עקשן לשמוע רק מה שרבינו מלמד, אם תנסה לא להיות עקשן, ה' ישמור, אולי בגיל שמונים תיזכר, דע לך שהעוה"ז מבלבלים את הראש, חברים טובים זה מציאה גדולה מאד, כשמדברים באמת מה רבינו רוצה, יש הרבה אנשים כשרים אצל אנ"ש, ב"ה אנו נזהרים מזה, להצפן בסוכה מריב לשונות.

ופעמים שאדם מדבר על עצמו רע, רע לו מר לו, יזהר מאד, לדבר רק דברי הודאה לה', עולם חסד יבנה, להרגיש את החסדים, להודות ולהלל לה', לעורר הלב בתפילה, ולהדליק הלב באהבת ה', כך מרגיש גדולת ה' ונהיה איש אחר לגמרי, רואה בריאה וכוברים בו', זה הזמן להכנס לאהבה הזאת. ואח"כ חומש בראשית ושמות, הלב נדלק, זהו חפץ בחיים, עם רצון לחיות. להדליק הלב.

ועתה מלמד רבינו סוד עבודת הלולב. הכונה הפשוטה של לולב, לעורר הלב, כשרואה יש מדות נפולות בלב, אהבה ויראה והתפארות נפול, לא רואה שום התפארות, ופחדים, ואהבות נפולות. לא רואה סיבה לחיות, לא יכול לומר הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו.

לכן נתן לנו ה' ג' רגלים, כמ"ש בסי' ל' כי קדושת יום טוב הוא עיקר מלחמת עמלק, ע"י השגות אלקות. ולכן יש בכל יו"ט בחינת ד', כנגד ד' אותיות שם הויה, ד' מינים הם מציאות המדות שנמצאים בתוך האדם, המדות מסובבים עם מלחמות, ונופל לאהבות נפולות. סך הכל צריך להזיז את זה, אני רוצה לקשר את זה חזרה לאור הדעת.

וזהו כונת הולכה והובאת הלולב, מוליך ועוזב את המדה הנפולה רחוק ממני, פעם פעמיים ושלש, והובאה לעלות יותר גבוה, להכלל באור הדעת, הדעת הראשון הוא פשוט ומובן, לדעת שה' כן נמצא, מסתכל עלי, הדעת העליון, רוצה יומא דכולהו, חסדים נוראים, וכך מנענעים בכל צד, פלגותא היינו שיש שורש שה' קידש אותי במצוות ברחמי המרובים, ואח"כ יותר גבוה, יומא דכולהו,

בתחילה מגרשין את המדה רעה, פעם ראשונה רוצה לדעת מהטוב שבמדה, אח"כ רוצה להבין, ואח"כ תקדש אותי. וכן בכל צד, מרחק האהבה הנפולה ומשיב אהבה קדושה שה' אוהב אותי. הציצית שלי, היו"ט שלי. וכן לכל רוח ורוח, אהבה יראה התפארות, נצחונות, אני כן יכול לנצח, הוד, למצוא את ה' בכל דבר, יסוד הוא החשק רק לה', לא חשק אחר, אם עובר, מגרש את המדה רעה ולוקח כח חדש.

וכן צריך להקיף עם הלולב, מקיפין, לדבר לה' דיבורים ולדעת שעי"ז אני בורא עולם חדש. ההושענות שאומרים, זה מאד גבוה, בפרט בהו"ר זה ממש כמו תפילות דיוה"כ. חיבור סוכה עם לולב, הארה של התחדשות שאזכה לרצות דעת ולחיות באור הדעת.

הבעל דבר מפיל אותי מהדעת, ואנשים אומרים שזה לא מצליח, ואני לא יודע איך לשמור על הדעת

לכן עלינו להתחזק לעסוק בספרי הצדיקים, וה' כבר יראה

דרכי נועם

צריך ללכת לבנות את הסוכות, לא נעבב את הציבור, ה' יזכנו לשמחת חג, לטעום טעם שמחת המצוות של כל השנה שמתקבץ ביו"ט, טעם יהדות, טעם יו"ט הוא אור הצדיקים, סיפוק והתרוממות ושמחה, שנזכה להיות חפץ בחיים, ונחתם בכל השנה לחיים טובים, גיט קוויטל ושמחת יו"ט, ושנת גאולה וישועה אמן.